

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอล

โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF FOOTBALL COACHES AS PERCEIVED BY FOOTBALL PLAYERS AT NAWAMINTHRACHINUTHIT SUANKULARB WITTAYALAI PATHUMTHANI SCHOOL

สุรียา บริเดช¹, รังสรรค์ ประเสริฐศรี², กันตพัฒน์ พรศิริวัชรสิน³

Suriya Boridet¹, Rangson Prasertsri², Kantapat Phonsiriwatcharasin³

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต¹⁻³

Kasem Bundit University¹⁻³

prathip.ca@gmail.com¹

Received : May 23, 2026

Revised : June 9, 2026

Accepted : August 14, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี จำนวน 91 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 15 ปี มีประสบการณ์การเล่นฟุตบอลมากกว่า 5 ปี เล่นในตำแหน่งกองกลาง และเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 4-6

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .175) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

2.1 ด้านจิตวิทยาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = .250)

2.2 ด้านความเป็นผู้นำ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = .250)

2.3 ด้านประสบการณ์ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .433)

2.4 ด้านความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .395)

2.5 ด้านการฝึกสอน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = .514)

3. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ได้แก่ ผู้ฝึกสอนฟุตบอลไม่ได้นำทักษะต่างๆ มาใช้ถ่ายทอดให้นักกีฬา การไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาสมรรถนะนักกีฬา การสร้างแรงจูงใจให้นักกีฬายังมีน้อย ไม่สร้างแรงกระตุ้นให้นักกีฬามีความมั่นใจในการแข่งขัน

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์, ผู้ฝึกสอน, กีฬาฟุตบอล

Abstract

The objectives of this research were: 1) to examine the desirable characteristics of football coaches as perceived by football players at Nawaminthrachinuthit Suankularb Wittayalai Pathumthani School, and 2) to investigate the problems and obstacles regarding these characteristics. The sample group consisted of 91 football players from the a Nawaminthrachinuthit Suankularb Wittayalai Pathumthani School. This quantitative study utilized questionnaires for data collection. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.), were employed for data analysis.

The research findings revealed that:

1. The majority of the respondents are male, over 15 years of age, with more than 5 years of football experience. Most occupy the "Midfielder" position and are currently enrolled in Senior High School (Grades 10–12).
2. In overall, the desirable characteristics were rated at the highest level ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .175\$). When considering individual dimensions, all areas were rated at a high level. Ranked in descending order of mean scores, the results were as follows:

2.1 Psychology: Rated at the highest level ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = .250).

2.2 Leadership: Rated at the highest level ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = .250).

2.3 Experience: Rated at the highest level ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = .433).

2.4 Knowledge and Competency: Rated at a high level ($\bar{X}$ = 3.67, S.D. = .395).

2.5 Coaching Skills: Rated at a moderate level ($\bar{X}$ = 3.20, S.D. = .514).

3. Problems and Obstacles of the primary issues identified include coaches' failure to effectively transfer diverse skills to the athletes and a lack of continuous pursuit of new knowledge to develop athlete performance. Additionally, there is insufficient motivation provided to the athletes, failing to stimulate their confidence during competitions.

Keywords: Desirable Characteristics, Coach, Football

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในกระแสโลกาภิวัตน์ปัจจุบัน กีฬาฟุตบอลได้วิวัฒนาการจากการเป็นกิจกรรมสันทนาการสู่การเป็น "อุตสาหกรรมกีฬา" และธุรกิจบริการระดับโลกที่มีมูลค่ามหาศาล มิติของฟุตบอลในยุคใหม่จึงครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ การสร้างรายได้หมุนเวียนจากการถ่ายทอดสด สิทธิประโยชน์ทางการค้า และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับอาชีพ ประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาความเป็นเลิศด้านกีฬา มักใช้กลไกทางการกีฬาเป็นเครื่องมือในการสร้างเกียรติภูมิของชาติและขับเคลื่อนเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ

ผู้ฝึกสอน (Coach) เป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนความเป็นเลิศในระดับเยาวชน ซึ่งถือเป็นบุคลากรเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Human Resource) ที่มีบทบาทโดยตรงในการถ่ายทอดทักษะ เทคนิค และกลยุทธ์การแข่งขัน แต่ในมิติของการบริหารจัดการที่ลึกซึ้งกว่านั้น ผู้ฝึกสอนเปรียบเสมือน "ผู้นำการเปลี่ยนแปลง" ที่ต้องรับผิดชอบทั้งการพัฒนาสมรรถภาพทางกายและสภาวะทางจิตใจของนักกีฬา (วิทยา เลาหกุล, 2554) ความสำเร็จของสโมสรระดับโลกอย่างแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ดภายใต้การนำของเซอร์ อเล็กซ์ เฟอร์กูสัน หรือความสำเร็จของสโมสรไทยในระดับเอเชีย ล้วนมีรากฐานมาจาก "คุณลักษณะเฉพาะ" ของผู้ฝึกสอนที่มีความสามารถในการวางแผนและจิตวิทยาการบริหารจัดการ (พิชัย ปิตุงค์, 2550)

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเพิ่มขีดความสามารถของนักกีฬาฟุตบอลในระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นฐานรากสำคัญของระบบเยาวชนไทย ยังคงประสบความท้าทายด้านมาตรฐานของคุณลักษณะผู้ฝึกสอน หากผู้ฝึกสอนขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านความรู้ (Hard Skills) และด้านจิตวิทยาหรือทัศนคติ (Soft Skills) ย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาการและความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ในฐานะสถาบันการศึกษาที่มีความโดดเด่นด้านกิจกรรมกีฬา จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนผ่านมุมมองของตัวแสดงสำคัญคือ "นักกีฬาฟุตบอล" เพื่อให้ทราบถึงความคาดหวังและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการฝึกสอน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษา “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี” เพื่อนำข้อค้นพบมาสังเคราะห์เป็นแนวทางพัฒนาศักยภาพผู้ฝึกสอนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และสามารถนำพาเยาวชนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

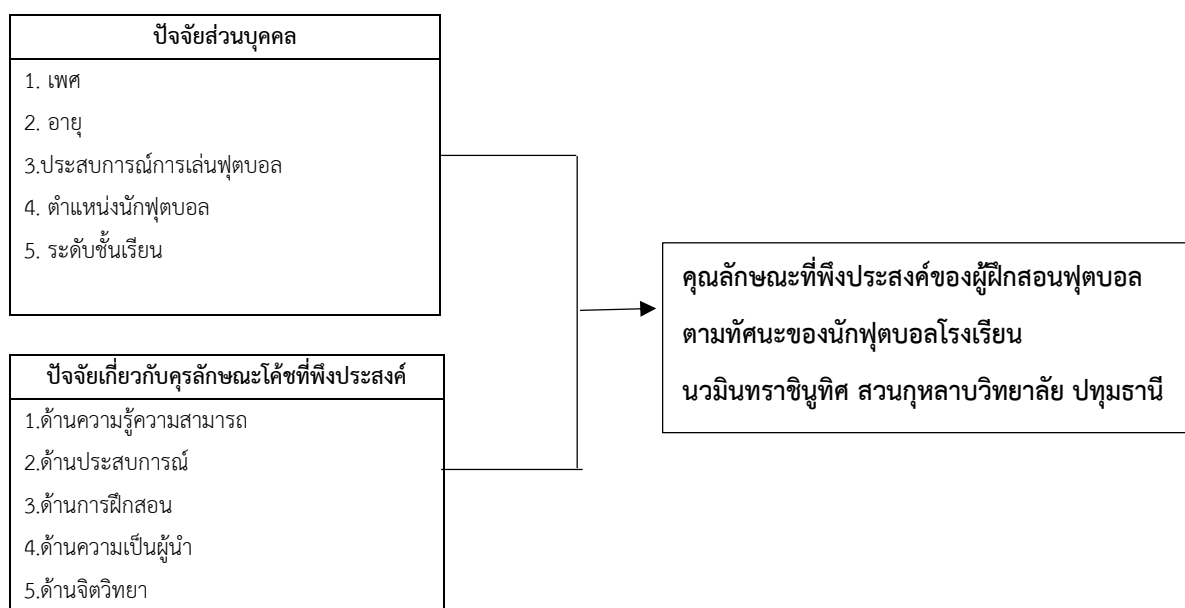
1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอล ตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ตามแนวคิดของเกรินทร์ รียาพันธ์ (2555) ประกอบด้วยปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถ คือ ความรู้ความเข้าใจในวิธีการ การเล่นฟุตบอล ประกอบไปด้วย ทักษะพื้นฐาน สมรรถภาพร่างกาย และการคิดวิเคราะห์ ซึ่งจะต้องทำงานประสานซึ่งกันและกัน อีกทั้งยังสามารถอธิบาย ชี้แนะให้นักกีฬาเข้าใจได้อีกด้วย 2. ด้านประสบการณ์ คือ การทำงานที่ผ่านมาเกี่ยวกับการฝึกสอนฟุตบอล การแก้ไข ปรับปรุง พัฒนานักกีฬาให้รู้จักกติกา วิธีการการเล่นอย่างถูกต้อง 3) ด้านการฝึกสอน เป็นการรู้จักหน้าที่ของตนและทำหน้าที่ของตนเองอย่างสุดความสามารถ รู้จักแก้ไขรูปแบบและวิธีการขณะแข่งขัน เลือกใช้นักกีฬาอย่างเหมาะสม เลือกใช้วิธีการเล่นอย่างเหมาะสม ศึกษาคู่แข่งก่อนทำการแข่งขัน 4) ด้านความเป็นผู้นำ เป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักกีฬารับฟังความคิดเห็นจากนักกีฬามีความรับผิดชอบต่อผลของการแข่งขันสามารถตัดสินใจเด็ดขาด และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน และ 5. ด้านจิตวิทยา เป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการสอนนักกีฬา โดยออกมาในรูปแบบกิริยา วาจา ท่าทาง ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล เพื่อให้ นักกีฬาสามารถตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดของ เกรินท์ รียาพันธ์ (2555) 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถ 2) ด้านประสบการณ์ 3) ด้านการฝึกสอน 4) ด้านความเป็นผู้นำ และ 5) ด้านจิตวิทยา มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณพื้นที่วิจัยโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี คือ ประชากรนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี คือ จำนวน 91 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย 1). เพศ 2) อายุ 3) ประสบการณ์การเล่นฟุตบอล 4) ตำแหน่งนักฟุตบอล 5) ระดับชั้นเรียน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะโค้ชที่พึงประสงค์ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความสามารถ 2) ด้านประสบการณ์ 3) ด้านการฝึกสอน 4) ด้านความเป็นผู้นำ และ 5) ด้านจิตวิทยา โดยคำถามแต่ละข้อมีมาตราส่วนประมาณค่า (Scale) คือ 1 น้อยที่สุด 2 น้อย 3 ปานกลาง 4 มาก 5 มากที่สุด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวณกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ผลการวิจัย

1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวณกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวณกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ในภาพรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านความรู้ความสามารถ	3.67	.395	มาก	4
2. ด้านประสบการณ์	4.50	.433	มากที่สุด	3
3. ด้านการฝึกสอน	3.20	.514	ปานกลาง	5
4. ด้านความเป็นผู้นำ	4.84	.083	มากที่สุด	1
5. ด้านจิตวิทยา	4.83	.250	มากที่สุด	2
รวม	3.74	.322	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักงานเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .322) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

1. ด้านจิตวิทยา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = .083)

2. ด้านความเป็นผู้นำมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = .433)

3. ด้านประสบการณ์ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .468)

4. ด้านความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .395)

5. ด้านการฝึกสอน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = .514)

2. ปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านความรู้ความสามารถ ผู้ฝึกสอนได้นำ ทักษะ การคิด วิเคราะห์การเล่นฟุตบอลมาถ่ายทอดให้กับนักกีฬาในการเสริมสร้างสมรรถภาพ
- 2) ด้านประสบการณ์ ผู้ฝึกสอนไม่แสวงหาพัฒนาความรู้ของตนเอง ไม่เคยผ่านการอบรม ทำให้การฝึกซ้อมของนักกีฬาไม่มีคุณภาพ พัฒนาการของนักกีฬาก็จะช้าและผลการแข่งขันก็จะออกมาไม่ดี
- 3) ด้านการฝึกสอน ผู้ฝึกสอนไม่รู้บทบาทและหน้าที่ของตัวเอง ในการฝึกซ้อมแต่ละวันไม่มีการตั้งวัตถุประสงค์ของการฝึกซ้อมจะซ้อมอะไร แล้วนักกีฬาจะได้อะไรจากการฝึกซ้อมไม่มีการวางแผนระยะสั้น และระยะยาว และไม่มีการประเมินนักกีฬา ทำให้ได้นักกีฬาที่ไม่เหมาะสมกับการแข่งขัน
- 4) ด้านความเป็นผู้นำ การสร้างแรงจูงใจให้นักกีฬายังมีน้อย ทำให้นักกีฬาไม่มีความรับผิดชอบต่อผลการแข่งขัน และไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตัวเองทั้งในสนามและนอกสนาม จึงควรเพิ่มการสร้างแรงจูงใจให้นักกีฬา
- 5) ด้านจิตวิทยา ต้องมีการใช้จิตวิทยากับนักกีฬาสร้างแรงกระตุ้นให้มากขึ้น เพื่อให้ นักกีฬามีความมั่นใจที่จะลงไปฝึกซ้อมและแข่งขัน

อภิปรายผลการวิจัย

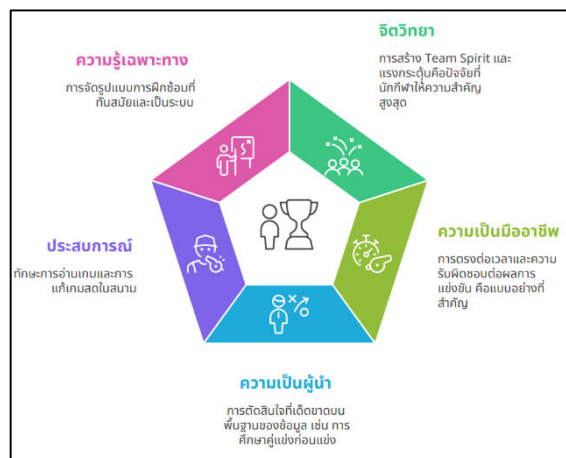
จากการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี” ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาเสนออภิปรายผล ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ด้านภาพรวม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .175) ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่านักฟุตบอลโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ให้ความสำคัญมากที่สุดแก่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอล ในด้านการใช้จิตวิทยาในการควบคุมทีม การสร้างแรงกระตุ้นในระหว่างการแข่งขัน การสร้างจิตวิญญาณร่วมของทีม (Team Spirit) ผู้ฝึกสอนฟุตบอลที่ดีควรมีการตัดสินใจที่เด็ดขาดและมีความรับผิดชอบต่อผลของการแข่งขัน มีความตรงต่อเวลา รวมทั้งศึกษาคู่แข่งก่อนทำการแข่งขัน มีทักษะจัดการเกมรุกและเกมรับ รู้จักเลือกใช้นักกีฬาอย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถบริหารจัดการรูปแบบการฝึกซ้อมอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่อง ดังนี้ ญฐพล บุญปลื้ม (2561) ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโค้ชฟุตบอลตามทัศนะนักฟุตบอล ทีมมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะโค้ช ใน 5 ด้านได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านฟุตบอลและ

การโค้ช ด้านประสบการณ์การโค้ชฟุตบอล ด้านการทำงานอย่างมืออาชีพ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านจิตวิทยาในการ โค้ช พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แยกรายด้านได้ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความสามารถด้านฟุตบอลและการโค้ช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ รูปแบบการฝึกซ้อม ในขณะที่ค่าต่ำสุดคือ การสังเกตและแก้ไขข้อผิดพลาด 2) ด้านประสบการณ์การโค้ชฟุตบอล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ การแก้ไขรูปแบบและวิธีการขณะแข่งขันในขณะที่ค่าต่ำสุดคือ การใช้จิตวิทยาในการควบคุมทีม 3) ด้านการทำงานอย่างมืออาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ การตรงต่อเวลาก่อน/ระหว่าง/หลังฝึกซ้อม ในขณะที่ค่าต่ำสุดคือ มีกระบวนการในการฝึกซ้อมที่ชัดเจน 4) ด้านความเป็นผู้นำ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ การสร้างแรงจูงใจให้ นักกีฬา ในขณะที่ค่าต่ำสุดคือ ความรับผิดชอบต่อผลของการแข่งขัน และการตัดสินใจที่เด็ดขาด 5) ด้านจิตวิทยาในการโค้ช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ คือ การสร้างแรง กระตุ้นในระหว่างการแข่งขัน และการสร้าง Team Spirit ในขณะที่ค่าต่ำสุดคือ การสร้างความเชื่อมั่นให้กำลังใจแก่นักกีฬา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาติย์ หมดศิริ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโค้ชฟุตบอล ตามทัศนชนักฟุตบอลทีมโรงเรียนนาทวีวิทยาคม” ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโค้ชฟุตบอล ตามทัศนชนักฟุตบอลทีมโรงเรียนนาทวีวิทยาคม จังหวัดสงขลา โดยรวมพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโค้ชฟุตบอล ตามทัศนชนักฟุตบอลทีมโรงเรียนนาทวีวิทยาคม จังหวัดสงขลา ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถด้านฟุตบอลและการโค้ช รองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านประสบการณ์การโค้ชฟุตบอล ด้านการทำงานอย่างมืออาชีพ ด้านจิตวิทยาในการโค้ช

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ที่สามารถสังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็น คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลเชิงบูรณาการเพื่อการสร้างนักกีฬาสู่ความเป็นเลิศดังแสดงตามแผนภาพที่ 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 2 The Pro-Coach

จากผลการวิจัยข้างต้น องค์ความรู้ที่ได้รับ คือ

1. **จิตวิทยา** ในการสร้าง Team Spirit อันเป็นแรงกระตุ้นที่นักกีฬาให้ความสำคัญสูงสุด เพื่อยาวชนมีเกราะป้องกันทางจิตใจ (Resilience) และมีความสุขในการเล่นกีฬา
2. **ความเป็นมืออาชีพ** ผู้ฝึกสอนต้องเป็นตัวอย่างที่ดี มีวินัย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบ
3. **ความเป็นผู้นำสูง** การตัดสินใจที่ได้เด็ดขาดบนพื้นฐานของข้อมูล (Data-driven Decision) เช่น การศึกษาคู่แข่งก่อนแข่ง อันเป็นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (Critical Thinking) ให้แก่นักกีฬา
4. **ประสบการณ์** มีทักษะการอ่านเกมและการเล่นเกมในสนาม (In-game Management) สร้างความเชื่อมั่น (Trust) ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
5. **ความรู้เฉพาะทาง** การจัดรูปแบบการฝึกซ้อมที่ทันสมัยและเป็นระบบ ลดการบาดเจ็บและเพิ่มขีดความสามารถสูงสุด (Performance Optimization)

สรุป

การวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลตามทัศนะของนักฟุตบอลโรงเรียนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี" พบประเด็นสำคัญ ได้แก่ นักฟุตบอลมีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเรียงตามลำดับความสำคัญ พบประเด็นที่น่าสนใจคือทัศนะของนักกีฬาให้ความสำคัญกับ "Soft Skills" มากกว่า "Hard Skills" ดังนี้ 1) ด้านจิตวิทยา (Highest) การสร้างแรงจูงใจและจิตวิญญาณทีม (Team Spirit) 2) ด้านความเป็นผู้นำ (Highest) ความเด็ดขาดในการตัดสินใจและความรับผิดชอบ 3) ด้านประสบการณ์ (Highest): ทักษะการอ่านเกมและการอ่านสถานการณ์ในสนาม 4) ด้านความรู้ความสามารถ (High) รูปแบบการฝึกซ้อมที่ทันสมัย 5) ด้านการฝึกสอน (Moderate): เทคนิคการถ่ายทอดรายบุคคล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการที่ผลวิจัยระบุว่านักกีฬาให้ความสำคัญกับ ด้านจิตวิทยาและความเป็นผู้นำ สูงที่สุด หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องควรนำไปปฏิบัติดังนี้:

- 1) **ด้านการบริหารจัดการผู้ฝึกสอน (Coaching Management)** โรงเรียนควรสนับสนุนให้ผู้ฝึกสอนเข้ารับการอบรมหลักสูตร "จิตวิทยาการกีฬา (Sports Psychology)" และ "ทักษะการสร้างแรงจูงใจ (Motivational Skills)" เพิ่มเติม เนื่องจากเป็นปัจจัยหลักที่นักกีฬาคาดหวังมากกว่าเพียงแค่เทคนิคการเล่น

- 2) ควรมีการกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะ (Competency) ของผู้ฝึกสอนที่ชัดเจน โดยเน้นที่เป็นแบบอย่างที่ดี (Role Model) ทั้งในด้านระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา
- 3) ด้านการพัฒนาสมรรถภาพนักกีฬา (Performance Development) ผู้ฝึกสอนควรปรับปรุงแบบการฝึกซ้อมให้เป็นระบบและทันสมัย (Systematic Training) โดยมีการใช้ข้อมูลสถิติหรือการวิเคราะห์คู่แข่งมาประกอบการวางแผน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักกีฬาในระดับสากล และ ควรเพิ่มพื้นที่การสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) ระหว่างโค้ชและนักกีฬา เพื่อรับฟังปัญหาและสร้างความมั่นใจก่อนการแข่งขัน ซึ่งจะช่วยลดอุปสรรคเรื่องการขาดแรงกระตุ้นที่พบในงานวิจัย
- 4) ด้านสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก ควรจัดหาอุปกรณ์และนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการฝึกซ้อม เพื่อกระตุ้นความสนใจและช่วยให้นักกีฬาเห็นพัฒนาการของตนเองอย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้เกิดการต่อยอดองค์ความรู้ในวงกว้าง ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางดังนี้

- 1) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนฟุตบอลระหว่าง "โรงเรียนในสังกัดต่างๆ" (เช่น โรงเรียนกีฬา vs โรงเรียนทั่วไป) เพื่อดูความแตกต่างของความต้องการในแต่ละบริบทพื้นที่
- 2) การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ควรใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ฝึกสอนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อสังเคราะห์ "เทคนิคเฉพาะตัว" ในการบริหารจัดการทีมเยาวชน นำมาสร้างเป็นคู่มือมาตรฐานการฝึกสอน

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพล บุญปลื้ม. (2561). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโค้ชฟุตบอลตามทัศนะนักฟุตบอลทีมมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- พิชัย ปิตุงศ์. (2550). *หมอเมาเมาท์*. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิล เอ สื่อสร้างปัญญา.
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี. (2567). [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก <http://skp.ac.th>. สืบค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2567.
- วิทยา เลหากุล. (2554). *ก้าวแรกสู่ชัยชนะ*. กรุงเทพมหานคร: กีเลนการพิมพ์.
- อาทิตย์ หมดศิริ. (2563). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโค้ชฟุตบอล ตามทัศนะนักฟุตบอลทีมโรงเรียนนาทวีวิทยาคม*. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

Yamane. Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rdEd). New York: Harper and Row Publications.